

HET LICHT DER SFEREN

Er wordt over het licht der sferen buitengewoon veel gesproken. Men geeft allerhande verklaringen over de onderverdelingen in kleuren en in kwaliteiten, maar helaas zijn de ze nooit gelijklopend. Elke groep houdt er een eigen systeem op na en probeert op eigen wijze een interpretatie te geven. In zover dit indrukken betreft, is het aanvaardbaar, omdat een subjectieve ervaring als het licht der sferen ongetwijfeld met een zeer persoonlijke interpretatie gepaard gaat. Moeilijker wordt het echter, wanneer men zou trachten dit onderwerp zo vast te leggen, dat voor ieder dezelfde normen zouden gelden. Ik wil mij in mijn inleiding dan ook in de eerste plaats verzetten tegen algemeen geldende interpretaties en wel op grond van de volgende overweging.

Het licht der sferen is geen licht, zoals u dit kent. Wat er in de stoffelijke wereld het dichtst bij komt, is een mesonenstraling binnen een wervelend magnetisch veld, dus met voortdurende baanafwijkingen. De wijze waarop het zich voordoet is - zo zegt men - van sfeer tot sfeer verschillend. Dit betekent echter niet, dat de kracht op zichzelf anders of verschillend zou zijn. Vergelijkenderwijze wil ik u wijzen op het licht der volle maan, die juist in deze dagen, als ik mij niet vergis, voor u weer bijzonder kenbaar is, al ware het alleen, omdat zij mee moet werken aan de voorbereidingen voor de St. Nicolaas-viering, die overal aan de gang zijn, Wanneer nu onze maan door de bomen schijnt, doet zij dit met een blauw licht. Toch is dit niets anders dan zonlicht, dat weerkaatst wordt. De beschouwer, die het maanlicht zou willen ontleden, vindt daarin gepolariseerd zonlicht. Een deel is achtergebleven, maar is niet van geaardheid veranderd, wel van intensiteit door de reflectie. Nu zult u begrijpen dat er een bron moet zijn voor kosmische kracht of kosmisch licht. Wij noemen deze met een groot woord heel vaak: goddelijk Licht. En daarmee zeggen we zoveel als niets, omdat niemand weet wat goddelijk Licht is en ieder daarvan een eigen voorstelling heeft. Ik wil eerst definiëren wat m.i. onder goddelijk Licht te verstaan is. Op het ogenblik dat een uiting of openbaring in tegendelen plaatsvindt, zullen er tussen de uitersten verschillen optreden. In een heelal dat niet in rust en volledig evenwichtig is, zullen de beide tegengestelde factoren voortdurend naar een herstel van het evenwicht moeten zoeken, wat aanleiding geeft tot een voortdurende onderlinge beïnvloeding. Deze beïnvloeding moet in elk punt kenbaar zijn, dat tussen beide uiterste waarden gelegen is. God schiept het totaal. Een stelling: daar kunnen we niet over redetwisten, want het is tevens een geloof. Dan zal tussen alle uitersten van de schepping - onverschillig of deze materieel of niet-materieel van aard zijn - een gelijksoortige spanning moeten ontstaan, zolang er enige werking in het Al bestaat. Dat deze bestaat, daarvan zijn wijzelf de getuigen en wij kunnen - gezien de wisselende ervaring, die wij voortdurend opdoen - wel zeggen dat het Al zelfs vol is van verandering en van beweging. De spanning tussen het totaal van het in tegendelen geopenbaarde is datgene, waarin alles kenbaar wordt. Vandaar dat het "licht" wordt genoemd. Het heet Goddelijk Licht, omdat alle eigenschappen van het Goddelijke mede hierin tot uiting zullen moeten komen. De mens, die het totaal der tegenstellingen in de schepping zou kunnen beseffen, zou tevens in staat moeten zijn het ware wezen Gods voor zichzelf vast te stellen. Ik neem aan, dat ik tot zover duidelijk ben.

Wanneer wij nu spreken over sferen, dan bedoelen wij daarmee verschillende vlakken van leven of bewustzijn. En op aarde definieert men sfeer dan meestal nader door eraan toe te voegen: "op onstoffelijke wijze." Daar is natuurlijk veel voor te zeggen. Maar laten we ons nu eens afvragen of wij als delen van de schepping inderdaad slechts op één niveau of vlak of in één wereld gelijktijdig kunnen bestaan. Ik wil geen beroep doen op het oude geloof, waarin God de mens naar Zijn beeld en gelijkenis schiept. Maar wél moet ik mij beroepen op een andere geloofsinhoud of -vorm, die deel is van de occulte wetenschap n.l. dat de mens niet slechts één voertuig, maar een grote reeks verschillende voertuigen bezit. Wanneer dit het geval is, dan zal elk voertuig tot een bepaalde wereld behoren, n.l. tot een bepaald bewustzijnsvlak. Zolang dit vlak - ongeacht het bewustzijn van de mens - bestaat, moet die mens in zekere zin deel zijn van een dergelijke wereld of sfeer, want hij bezit iets, dat daarmee volledig overeenstemt. Wij kunnen nu zeggen dat er sprake is van een zekere isolatie zolang men in de stof leeft. Dit neemt echter niet weg, dat de verwantschap er is.

Hier heeft u dan de grondgedachte, waaruit wij het licht der sferen kunnen benaderen. Allereerst een eenvoudig voorbeeld: Wanneer wij aannemen dat het normale lichtspectrum van infrarood loopt tot ultraviolet, dan zal een verschil in gevoeligheid bepalen hoe groot het deel van deze totale kleurscala is, dat wij kunnen waarnemen: Aannemende dat iemand leeft in het gebied der langere golven en zijn waarnemingsvermogen daarvoor geschikt is, dan kunnen wij rustig aannemen dat hij warmte-uitstralingen ervaart, ook wanneer er geen sprake is van een gloed van hoge intensiteit. Er wordt dan iets waargenomen, wat een normaal mens niet ziet: soms zelfs een soort aura-vormige uitstraling van het menselijk lichaam. Aan de andere kant kan iemand een gebied van kortere golven dan de normale het eigene noemen. In dat geval ziet die mens ultraviolette stralingen, die door het menselijk oog niet worden waargenomen en alles wat daarop reageert of wat ze voortbrengen. Binnen de scala van kenbare lichttrillingen is reeds een grote reeks waarnemingsvermogens te vinden. Daarbij blijft de mens mens.

Wanneer wij in de sferen te maken hebben met het goddelijk Licht, zullen wij natuurlijk wit licht moeten zien. Dat wil zeggen: alle tegenstellingen en de daardoor ontstane spanningen zijn er in opgenomen. Gewoonlijk laat ons bewustzijn dit niet toe. En geestelijk gezien is bewustzijn zo ongeveer gelijk aan vermogen en waarnemingsvermogen. Het gevolg is dat naarmate men meer bewust is, men een groter deel van de in de kosmos bestaande tegenstellingen zal kunnen bevatten. Een groter deel van de schepping is dus waarneembaar. Indien nu een zuiver wit licht niet waarneembaar wordt - wit, dat is wat wij wegens de intensiteit haast verblindend fel noemen - dan kunnen wij misschien toch wél b.v. een blauw-wit licht zien. Hierin blijkt één factor sterker tot ons te spreken dan alle andere, ofschoon een waarneming van alle factoren nog steeds aanwezig is. Wij zullen in dit geval in een behoorlijk hoge sfeer zijn. Ook het waarnemen van gouden licht komt zo dicht bij wit - met een overheersing van meestal twee of drie andere tinten - dat ook hier moet worden gesproken van een zeer hoge sfeer. Indien wij echter alleen een grauwwachtig of grijs licht waarnemen, waarbij dus de intensiteit van het waargenomene zeer gering is, terwijl er bovendien bijna geen kleurverschillen zijn, moeten wij ons in een zeer lage wereld bevinden. Grijs licht impliceert b.v. dit:

a. Onvoldoende gevoeligheid. De intensiteit van het goddelijk Licht blijft gelijk, maar binnen deze sfeer wordt het slechts zeer ten dele gerealiseerd.

b. Er is klaarblijkelijk niet voldoende bewustzijn om andere verschillen dan die van intensiteit vast te stellen. Alleen de weerkaatsing heeft hier dus iets te maken met de erkenning, méér niet. Hoe meer het persoonlijk bewustzijn afneemt t.o.v. het totaal Goddelijke, hoe duisterder de sfeer is. De juiste omschrijving hiervan moet echter luiden: hoe minder van het totale licht dat aanwezig is door het in die sfeer aanwezige wezen kan worden opgemerkt en gebruikt. Een standaardindeling van al deze sferen en hun licht is dus wel zeer moeilijk, want het bewustzijn kan in zeer korte tijd veranderen. Het ene ogenblik tijdelijk boven zijn eigen gemiddelde uitkomen, dus een overprestatie leveren: een ander ogenblik echter beneden het normale dalen. Er zou dan van een voortdurende wisseling van sfeer sprake moeten zijn. Daarom kunnen wij de sfeer nooit bepalen of vast stellen aan de hand van een in de persoon bestaande en toch objectieve waardering. Elke indeling van sferen is dan ook subjectief. Die subjectiviteit komt het sterkst tot uiting in de omschrijving, die wij veelal van een sfeer te horen krijgen. Men zegt immers dat een sfeer een wereld is, waarin gelijk bewusten elkaar ontmoeten. Er is dus geen sprake van, dat er hier een aparte wereld behoeft te zijn. De bepalende factor is het onderlinge contact en begrip van verscheidene entiteiten. In deze zin mag dus gezegd worden dat een sfeer inhoudt: een wederzijds contact en begrip tussen verscheidene entiteiten, terwijl het licht van die sfeer is de wijze, waarop zij gemeenschappelijk op het totaal der kosmische spanningen, die aanwezig zijn reageren.

Mag ik aannemen, vrienden, dat ik tot zover duidelijk genoeg ben geweest? (Ik dank u - al is er alleen een votum van vertrouwen dat de rest duidelijker zal zijn.)

Nu komen wij met het licht der sferen - althans uit een stoffelijk standpunt - binnen het rijk van de romantiek. Wij zien een soort eeuwige Graalburcht, omringd door aura's van verschillende kleuren, waarin engelen op en af gaan en waarbinnen het wonderdoend bokaal wacht op hem, die het uit de bloedban zal bevrijden en daardoor zal maken tot een verlossing van de wereld.

"De sferen en hun licht werken op aarde," zo zegt men. En men spreekt over de bundeling van geel licht, blauw licht, groen licht, over het heldere rood en de fouten, die in het troebele rood schuilen. Kortom, men werkt met deze kleuren, alsof zij inderdaad producten waren van de wereld. En in zekere zin is dit toch wel aanvaardbaar. Het is n.l. in zover aanvaardbaar dat een kleur, op aarde waargenomen, het contact betekent tussen de wereld en een bepaald bewustzijnsniveau.

Op dat niveau is de overheersende belangstelling en waarneming gericht op een bepaald deel van de in God levende spanning. En daardoor komt men tot de vaststelling van de kleur. Dat die kleuren natuurlijk niet werkelijk zo bestaan, en dus niet te vergelijken zijn met aardse kleuren, zal duidelijk zijn. Men kan eerder zeggen dat de prikkeling, de impuls, die de hersenen uit een dergelijke wereld krijgen, een associatie met op aarde bestaande kleuren oproept.

Nu is het bewustzijn over het algemeen in de geest ononderbroken en binnen een bepaalde sfeer treden geen hiaten op. Al hetgeen in die sfeer aanwezig is, wordt gekend. Slechts de intensiteit, waarmee het gekend wordt, kan verschillen. Dit impliceert dat binnen de kleur of straling, welke voor een sfeer bepalend is, alle kleine factoren en definities inderdaad kenbaar worden. Aardig is het b.v. op te merken, dat alleen al in de kleursoort blauw in één sfeer - bij benadering, dus niet als vaststaand getal - ca. 20.000 varianten van kleur te onderscheiden zijn voor degenen, die daar leven. U kunt zich voorstellen, dat een dergelijke sfeer een buitengewone kleurenrijkdom heeft. Wanneer u dus ooit iemand hoort spreken over "de wondermooie bloemen van Zomerland", dan weet u nu waar het om gaat. Als u scherper kleuren zou kunnen onderscheiden, zou u misschien op aarde een gelijksoortige schoonheid kunnen vinden. De verscherping van het waarnemingsvermogen verhoogt dus de glorie van het schouwspel.

De wijze waarop wij in al die sferen dus aan een bepaalde - of beter gezegd - overheersende factor uit het Goddelijke gebonden zijn, maakt het voor de wereld echter ook mogelijk voor bepaalde werkingen op die sfeer een beroep te doen. Het licht der sferen is niet alleen een uitdrukking van een bestaande bewustzijnstoestand maar ook van een mogelijkheid tot het gebruik van krachten. Om u dit duidelijk te maken zal ik weer een voorbeeld geven:

Zeg dat wij drie werelden naast elkaar hebben. In de ene wereld wordt betaald met papiergeld: in de tweede met zilvergeld: in de derde met goudgeld. Nu is de valuta van die werelden geheel verschillend. Maar ik kan soms wel in wereld A. iets kopen, dat in wereld B. waardevol is. Er is geen mogelijkheid om de valuta tegen elkaar te wisselen maar wel om ze door middel van iets vaststaands, dat in beide werelden gelijk aanvaardbaar is, in elkaar om te zetten. Zoals het misschien in de tijd dat de valuta's wat minder inwisselbaar waren, mogelijk was een horloge in Zwitserland voor Zwitsers geld te kopen en in Nederlands geld te verkopen, waardoor het dus - zij het dan door smokkelen - toch mogelijk was een valutatransfer te bewerkstelligen en soms zelfs op zeer winstgevende wijze.

Op deze manier nu zijn die krachten der sferen onderling inwisselbaar. Maar ik kan nooit zeggen: "Ik heb hier iets, dat betaald moet worden met zilvergeld en ik kom met wat papiergeld." Er bestaat een te groot verschil. Evenmin als u met uw eigen krachten iets kunt doen wat elektriciteit vergt, b.v. een radiotoestel laten spelen. Er bestaat echter één enkele uitzondering. Maar zover brengt u het niet. Deze is n.l. wanneer gij uw wil zozeer kunt concentreren dat u de elektronenstroom, vooral die van de vrije elektronen tussen de kleinste delen zelf kunt richten. In dat geval zou u door uw wilskracht ook uw radio kunnen laten spelen. Ik neem niet aan dat iemand op deze wijze het G.E.B. concurrentie aan zou willen doen, want het is zeer vermoeiend en weinig economisch. In het algemeen gaat dat dus niet.

Ik kan op een gegeven ogenblik behoefte hebben aan stuwkracht. Heb ik die stuwkracht, dan heb ik niets aan een rem. Heb ik een rem nodig, dan heb ik alleen iets aan stuwkracht, wanneer ze omkeerbaar is en dan alleen tot op zekere hoogte. Houdt u dat dus goed in het oog. Dan kan ik u dus nu iets vertellen over de wijze, waarop het licht der sferen actief kan zijn op uw eigen wereld.

Wanneer u denkt en uw denken is selectief, d.w.z. dat het zich op een zeker deel van uw bewustzijn richt, dan is de mogelijkheid zeer groot dat er een wereld bestaat, waarin een gelijke - ik zou zeggen - overheersende gedachte-inhoud is, waardoor dus het leven wordt

beheerst door hetzelfde wat in u bestaat. U heeft in uzelf voertuigen: die voertuigen ondergaan - zij het van een stoffelijk standpunt uit - op zijn minst de reactie van elk sterk denken en elke sterke emotie. Er wordt dus door uw eigen voertuig een contact tot stand gebracht met die sfeer. De krachten van die sfeer zijn gelijk gericht aan uw denken en kunnen dus niet alleen dit denken bevorderen, maar ook alle handelingen verrichten, die uit dit denken zouden voortkomen. Voor een helderziende zou dit kenbaar zijn als een kleurenspeel, een lichtbundeling, die neerdaalt.

Ik kan echter ook op een andere wijze te werk gaan. In het genoemde geval hebben de hersens gediend als een soort filter, waardoor uit het totaal Goddelijke één bepaalde kracht werd afgezonderd in overeenstemming met een bewustzijnswereld, waardoor verhoging van intentie en impuls verkregen kon worden. Ik kan echter ook een voorwerp nemen, dat zelf een kracht uitoefent. Magneetsteen trekt ijzer aan. Maar er zijn ook bepaalde stoffen, die licht aantrekken. Andere stoffen, die magnetische trillingen in zich absorberen. Er bestaat zelfs een zekere spoel, die gebruikt kan worden om vocht aan te trekken. Zoals er ook chemische stoffen zijn, die dezelfde eigenschap bezitten.

Wanneer ik een voorwerp heb, dat op enigerlei wijze in overeenstemming wordt gebracht met het bewustzijns-element van een bepaalde sfeer, zal tussen dat voorwerpen die sfeer een contact zijn gevestigd. Dit contact betekent dat het voorwerp mede onderworpen is aan de kracht, welke van die sfeer uitgaat. Het zal in zijn uitstraling naast de eigen uitstraling, die elk voorwerp heeft, dus ook de kleur van de sfeer vertonen. Het zal bij nadering van of aanraking door een ieder, die daarvoor vatbaar is, de impulsen van die sfeer overdragen.

U ziet, ons licht der sferen draagt vele en ongetwijfeld grote mogelijkheden in zich. Iets anders wordt het echter, wanneer wij - uit de stof of uit een lagere sfeer opstijgende - in contact komen met een z.g. hogere sfeer. Wij menen misschien, dat wij dan het ware licht van die sfeer ook inderdaad zien en ondergaan. Dit is echter afhankelijk van dat deel van ons wezen, dat bewust is. Slechts het voertuig, dat afgestemd is op die sfeer of anders gezegd: dat deel van ons bewustzijn dat in die sfeer thuishoort, kan daar een beïnvloeding ervaren, die zuiver is. Wanneer een mens echter uittreedt, zal hij misschien zijn astraal lichaam achterlaten. Maar hij zal meestal zijn mentaal voertuig meenemen. Dat "mentaal" is een uitdrukking voor een gebied, waarin men dan dus werkzaam is, n.l. waar de grootste activiteit is. Dit betekent dat vele hogere werelden slechts geïnterpreteerd kunnen worden. De tinting van het licht, de inhoud welke waargenomen wordt is afhankelijk van eigen voertuig, van eigen bewustzijn. U zult dus over het algemeen de sferen en het voor hen belangrijke deel van het goddelijk Licht niet onvertekend zien maar als een kind, dat door gekleurd glas kijkt naar verschillende, op zichzelf reeds kleurig belichte taferelen.

Dit betekent een wegvallen van details, in andere gevallen een verscherping van tegenstellingen. Het betekent in ieder geval echter, dat de waarde die wordt gezien niet direct aldus aanwezig is. Voor de mens op de wereld is elk bereiken van een hogere sfeer een dankbare uitbreiding van zijn ervaring, maar het kan nooit een verlossing of een absolute bewustwording zijn. Hij blijft gebonden aan het eigen bewustzijn, zoals dit kenbaar is binnen het voertuig, waarmee hij een sfeer benadert. Iemand, die dit uit de stof doet, zal dus nooit in staat zijn zelfs van de laagste sferen een werkelijk beeld te verkrijgen.

En daarmee heb ik het eerste deel van mijn inleiding wel naar ik meen tot een goed einde gebracht. Spreken over het licht der sferen van een stoffelijk standpunt of een pseudo-technisch standpunt is natuurlijk heel aardig, maar we moeten het ook nog even doen van een occult-esoterisch standpunt. En dan zou ik het zo voor willen stellen:

De tegenstellingen, die in God bestaan, zijn te groeperen. Ze zijn te beschouwen als grote gebieden, die elkaar wederkerig beïnvloeden en waarbij verschillende waarden toch op elkaar een zekere aantrekking of afstoting uitoefenen, zoals we bij een aantal stoffen zien, die chemisch op elkaar reageren, terwijl andere stoffen neutraal zijn. Wij zullen nu deze grote groepen voor de aardigheid noemen: Groot Geesten of zo u wilt Aartsengelen. Deze Groot Geesten omvatten dus elk voor zich een reeks van kleuren en een zeer nauwkeurig omschreven deel van het goddelijk Licht. Er is een bewustzijn. Wie zich binnen dat bewustzijn beweegt, meent dat zijn hele wereld bestaat uit de kleuren, die daarin optreden. Gezien het feit, dat hier wel degelijk van een reeks elkaar aanvullende kleuren sprake is, zal de algehele vertekening niet zo snel worden opgemerkt. Het zou dus mogelijk zijn om ons voor te stellen, dat er verschillende reeksen van sferen bestaan beheerst door verschillende Groot Kosmische

Persoonlijkheden. Die reeksen van sferen kennen alle hun verschil van licht en van kracht en toch zijn zij als geheel genomen niet een perfecte omschrijving van de goddelijke Openbaring. Iemand, die bewust is geworden binnen één zo'n grote Persoonlijkheid of Aartsengel, heeft inderdaad veel bereikt wat voor een ander nog onbegrijpelijk is en onverstaanbaar. Maar hij is niet in staat God te bevatten. Hij moet dus met dit bewustzijn verder werkzaam zijn. En nu zult u ook kunnen begrijpen, dat wanneer wij van die grote tegengestelde waarden hebben, wij - van het nulpunt, waarin zij elkaar opheffen - verder kunnen gaan. Het werkelijke licht der sferen is het meest kenbaar daar, waar de tegenstellingen zijn opgeheven. Dit komt zeer dicht bij het Nirwana van de Boeddhisten.

De uitbreiding kan nooit geschieden in absolute tegenstellingen. Ons eigen bewustzijn maakt het ons niet mogelijk de tegenstellingen als gelijkwaardig aan te nemen, ofschoon we ze in het nulpunt gelijkelijk kunnen beleven als onbetekenend. Elk wezen - of het nu geest is of mens - heeft een zeker vooroordeel tegen bepaalde delen van de schepping. En dit vooroordeel komt tot uiting in de wijze, waarop hij zijn eigen wereld kent maar ook in de wijze, waarop hij van zijn wereld uit zoekt naar een verdere bewustwording.

Aangenomen dat mijn bewustzijn een bepaald deel van de kosmos verwerpt, maar dat ik door mijn eigen streven daarmee toch in contact kom, dan zal het op mij niet de uitwerking hebben van een gekleurd licht maar verblindend zijn: het heft n.l. al mijn eigen waarden op. Een voorbeeld daarvan is: Saulus op de weg naar Tarsis, die getroffen door de absolute tegenstelling van zijn oorspronkelijk streven, wordt verblind door een gloeiend wit licht. Dit kan ons in de sferen ook overkomen. Wij ondergaan dan op onze weg van Groot Geest tot Groot Geest een voortdurende verandering van persoonlijkheid. Deze omkering impliceert dat wij van A overgaan naar B, en A, verwerpen. Deze verwerping wekt in ons dezelfde spanningen, die in God bestaan. Want naarmate wij meer tegendelen hebben leren kennen en leren ervaren, zullen in ons meer sferen - of beter gezegd niveaus - van erkenning en bewustzijn ontstaan. Gelijktijdig zal de hoeveelheid tegengestelde waarden in ons een licht scheppen, dat - zij het veel zwakker - identiek is aan het goddelijk Licht.

Nu zullen wij nooit een beroep kunnen doen op een Groot Geest of Aartsengel, die niet behoort tot onze eigen wereld. Doen wij dit tocht dan gaat dit ten koste van een groot risico en het totaal verlaten van onze wereld. Wij zullen dus altijd een beroep moeten doen op die Groot Geest, die voor ons deel van de schepping en voor de ontwikkeling der sferen, waarbinnen wij ons bewegen, als heerser kan worden beschouwd. Voor de aarde is dit dus een bepaalde Persoonlijkheid, die in zich een negental sferen bevat. Het getal negen is betrekkelijk willekeurig, want ook hier kan men enerzijds tot in het oneindige verder blijven verdelen, anderzijds tot een nog grovere indeling komen van zelfs slechts drie sferen. Ik zou ze n.l. kunnen onderverdelen in: duister-geestelijke: stoffelijke en licht-geestelijke sferen. Dan zijn we ook klaar.

Ik neem nu echter deze negen aan, omdat ze de trapsgewijze ontwikkeling binnen de hoofdpersoonlijkheid van uw heelal (sferen plus wereld) aardig weergeven. Dan zal elk dier sferen een zuiver kenbare variant zijn van de hoofdkleur die voor de Persoonlijkheid geldt. Ik neem maar weer als voorbeeld blauw dan zullen de kleuren der sferen binnen die Persoonlijkheid in feite variëren t.o.v. het kosmisch licht van zilverwit tot diepviolet.

Wij kennen in de stof en in de geest echter een onderscheid dat gebaseerd is op de Bron van licht. Uw licht hier op aarde en de uitstraling van uw zon bepalen mede de wijze, waarop u kleuren ziet. Het betekent dus dat een andere zon een totale verandering van het aardse kleurenschema zou kunnen betekenen. Niet slechts een intensifiëring van kleuren maar een totale verandering.

U leeft echter in een wereld, die voor u normaal alle kleuren inhoudt. Zo gaat het ons ook in de sferen. Wij beoordelen dan de stijging van sfeer tot sfeer door het lichter of beter gezegd helderder worden van de kleuren. Hoe meer n.l. wit licht behouden is in de impuls, die de weerkaatsing wekt uit het beschouwde onderwerp, hoe helderder en zuiverder de kleur zal worden. U kunt deze proef misschien hier op aarde gemakkelijk doen, wanneer u de beschikking heeft over een stukje z.g. donkerblauw materiaal. Verhoogt u de belichting daarvan (u kunt het met lappen ook doen), dan zal naarmate het licht feller wordt, het blauw lichter en helderder worden. Wanneer wij er een voldoende sterk licht op zetten, krijgen wij uit het schijnbaar donkerblauw zelfs een helder blauw, meestal kobaltblauw (afhankende van de

verwerkte stof) dat ons iets doet denken aan een zomerhemel: een dag dat je kijkt tot achter de atmosfeer.

Op deze manier onderkennen wij dus de sferen binnen de grote Persoonlijkheid in feite aan de intensiteit. Een poging om nu op rationele wijze kleuren te gaan toewijzen is wel zeer moeilijk. Wij kunnen dit al merken wanneer wij zien hoe de kleuren een emotioneel quotiënt hebben, dat voor verschillende volkeren aanmerkelijk verschillend is. Zwart is voor u een rouwkleur, maar haar tegenstelling wit is elders een rouwkleur. Rood is voor de één een kleur van vreugde, voor de ander een kleur van ondergang en dood. Daarom is de wijze, waarop wij emotioneel tegenover een wereld staan mede bepalend voor de waarde, die we erin vinden.

Alle sferen gezamenlijk echter - en dit kan niet nadrukkelijk genoeg worden gezegd - geven wit, datgene wat voor ons wit is, zelfs ook wanneer het alleen de kleur is van één Persoonlijkheid in een groter bestel.

Om te kunnen komen tot een werkelijke waardering van de inhoud der sferen, zullen alle gelijkelijk moeten worden gekend en uit het totaal der daarin bestaande tegenstellingen een oordeel moeten worden gegeven over elk object, dat wordt beschouwd.

Ik begrijp heel goed dat velen onder u gaarne zouden willen vragen: "Maar wat betekent deze of gene kleur dan?" Uit het voorgaande heeft u kunnen vernemen, dat daar geen uitsluitel over te geven is, behalve als een zeer persoonlijke en subjectieve zienswijze. Ik wil uw vragen, zo u ze daarover stelt, graag beantwoorden, maar zal dit dan doen uit het gemiddeld bewustzijn van de mensheid, niet dus op dat van mijn eigen sfeer en niet op dat van een absolute kleurwaardering, Deze is - zo ver ik weet - niet mogelijk.

DISCUSSIES

Zo vrienden, u heeft nu de gelegenheid gehad om het allerzwaarste te laten bezinken en nu zullen we eens kijken, wat voor vragen er uit deze inleiding zijn gerezen en wat voor opmerkingen u daarop heeft.

❖ *Wij zien kleuren met behulp van onze zintuigen. Dit schijnt niet afhankelijk van meer of minder bewustzijn. Een blinde ziet - ondanks een misschien groot bewustzijn - geen kleuren. Hoe ziet nu de geest kleuren? Heeft zij ook zintuigen?*

Ja. U zegt natuurlijk: Wij zien kleuren onafhankelijk van bewustzijn, maar dat is niet helemaal waar. In de eerste plaats mag worden opgemerkt, dat de gevoeligheid van de optische zenuw en verder ook de reactie van het kleur- en gezichtsimpulsherinneringscentrum bepalend zijn voor de wijze, waarop u kleuren ziet. Anders gezegd: er kan een zintuiglijke kleurenblindheid zijn, die afhankelijk is van defecten aan het oog, zoals bij de genoemde blinde maar ook in gevallen van kleurenblindheid e.d. Daarnaast bestaat een psychische blindheid voor kleur, waarbij de kleur weliswaar wordt waargenomen maar niet gewaardeerd, tenzij zij een onmiddellijke associatie vormt met bestaande gevaren of bestaande begeerten. Deze blindheid komt meer voor dan u zou denken. In de eerste plaats is het dus zeer aannemelijk te maken, dat de kleuronderscheiding en de wijze waarop de kleur wordt onderscheiden weldegelijk enigszins met het bewustzijn samenhangen zelfs voor de mens. Belangrijk is hierbij dat het bewustzijn de kleuren scheidt en deze naar gelang van de belangrijkheid, die zij bezitten voor het gehele wezen (bewustzijn plus lichamelijke impuls), verscherpt, waarneemt of eenvoudig terugdringt. Ik wil hier wel een voorbeeld van geven. Hoevelen onder u zijn er, die wel eens hebben gemerkt hoezeer kleuren overdag kunnen veranderen in verband met de belichting door de zon? Wanneer u de reflex van een ruit ziet in de morgenuren, in de middaguren of in de avonduren, dan is deze wat kleureninhoud betreft vaak geheel verschillend. Soms kan zelfs reeds een uur een aanmerkelijk verschil in kleur betekenen, alleen degenen, die hiermee op een of andere wijze te maken hebben b.v. schilders - en dan bij voorkeur nog de meer naturalistische - Zien dat de meesten zien het wel, maar bemerken het niet. Wat betreft de waarneming van kleur door de geest, zou ik allereerst willen opmerken, dat de vergelijking met zintuigen in zoverre opgaat, dat een bepaald deel van ons wezen gevoelig is voor trillingen maar niet alle delen evenveel. Zodat, inderdaad gezegd zou kunnen worden, dat de gevoeligste delen van de geest, afgezien daarvan of deze vorm kent of niet, identiek zijn met stoffelijke zintuigen. Opvallend is dat ook voor de geest de verschillende stralingen en

trillingen uiteen vallen in een aantal gebieden, die afzonderlijk associaties wekken en via verschillende gevoeligheidsvlekken worden waargenomen. Dus dit wat betreft de zintuiglijkheid van het geestelijk waarnemen. Maar er is een groot verschil tussen de kleurwaarneming van de geest en een stoffelijke waarneming. Evenmin als een vergelijk kan worden getroffen tussen het zien van de geest en het zien van de stofmens. Lichamelijk zien is afhankelijk van weerkaatste impulsen van licht. Het geestelijk zien is afhankelijk van weerkaatste impulsen, die een bewust zijnsinhoud hebben. Dat wil zeggen dat het voor een geest moeilijk, zo niet onmogelijk is een dood voorwerp te zien, waarin geen enkele gedachteassociatie ooit is gelegd.

Het onderscheiden van verschillende kleuren kan misschien het best worden vergeleken met de wisseling van beelden, die u in een droom ziet. Het is de associatie, die bepaalde stellingen en tegenstellingen doet waarnemen en de reactie daarop is te vergelijken met een kleurwaarneming, zodat de tegenstellingen, die rond ons bestaan, het beeld bepalen van onze wereld. De associaties in ons geven uitdrukking aan de kleur en aan datgene, wat ons de kleur toezendt, ofschoon deze uitdrukking subjectief is en afhankelijk van ons eigen wezen. Heb ik hiermee de vraag reeds beantwoord?

❖ *Mag ik er nog even op doorgaan? Als twee verschillende mensen, die verschillen in bewustzijn, de trillingen opvangen van eenzelfde - ik weet niet of ik hiervan een voorwerp kan spreken, maar althans van iets, dat trillingen uitzendt, kunnen zij die dan ook volkomen verschillend interpreteren?*

Ja, dat is wel degelijk mogelijk. Ik zal een onvolledig beeld gebruiken om u duidelijk te maken wat mogelijk is. We nemen aan dat iemand, die ook in het donker een redelijk gezichtsvermogen heeft, een struik ziet staan in een niet al te lichte nacht. Een tweede ziet wel de massa en niet de struik. Daardoor gaat hij de massa associëren met iets anders en meent misschien een man te zien staan, waar de ander alleen een jeneverbesstruik ziet. Op deze wijze is dus het vermogen tot waarneming en de interpretatie van het uitgestraalde wel zeer belangrijk voor de impuls die het wekt. Wanneer echter de vorm en haar inhoud lager ligt dan de sfeer van beide waarnemers, ongeacht dus hun verschil, is aan te nemen dat het beeld in hen ongeveer gelijk zal ontstaan wegens het feit, dat beiden een menselijke bewustwordingsgang hebben doorgemaakt. Is dit voldoende?

❖ *Dus u neemt de uitstraling waar?*

Wij nemen inderdaad uitstralingen waar of ja...

❖ *Een aura.*

❖ *Omdat u zelf zei: Een dood voorwerp is voor u moeilijk waar te nemen.*

Wanneer er geen associatie of gedachteassociatie in is gelegd. Om u een voorbeeld te geven: een kiezelsteen, die zo uit de rots is gebroken, is voor ons praktisch niet waar te nemen. Een kiezelsteen waar een kind een half uur mee heeft gespeeld, wel. Er zijn, dan uit het kind zekere associaties in de kiezelsteen overgegaan, die haar uitstraling iets doen verschillen van de normale uitstraling van rots. Er is een kleine wijziging in gekomen. Die wijziging bepaalt de waarneembaarheid. Ik meen dus dat het u duidelijk zal zijn, dat alle dingen wel een uitstraling hebben, maar dat er iets meer moet zijn om er de vormen van waar te nemen. Bijvoorbeeld: een tinnen kan en een baar tin zouden - wanneer ze niet waar genomen waren of in een omgeving verkeerd hadden - een volkomen gelijke uitstraling hebben. Het zou dan niet mogelijk zijn een verschil tussen beide vast te stellen. Ze zouden in de geest dus geen verschillende associaties wekken. Op het ogenblik echter dat de kan gevormd is, de vorm gewaardeerd is, wordt iets van deze gedachten geabsorbeerd door de kan en hoe klein dat verschil ook is, het is groot genoeg om dan te doen zien: dit is een kan, een tinnen kan met misschien een bepaalde kunstwaarde en daarnaast misschien een bepaalde sentimentsassociatie. Overigens mag ik hierbij vermelden, dat b.v. psychometrie op dergelijke effecten berust.

❖ *Is onze aura gekleurd? En kan een ingewijde daaraan zien in welke sfeer wij volgens onze geaardheid thuishoren. Of begrijp ik dit verkeerd?*

Nu, dit is wel tamelijk moeilijk. Ik wil niet zeggen, dat u het verkeerd begrijpt. Maar waarschijnlijk begrijpt u het onvoldoende. Wanneer wij te maken hebben met de z.g. aura, dan bestaat deze uit vele verschillende delen. En daarbij zijn meestal de uitstralingen van het lichaam overheersend. Dat is in de eerste plaats een warmte-uitstraling, die waarneembaar

wordt. In de tweede plaats zien wij daarin verschillen, zodat bepaalde organische werkingen als licht of donker kenbaar kunnen worden: wij zien daarnaast de zenuwspanning, die weer een eigen inductie heeft t.o.v. de omgeving en daardoor buiten deze eerste laag een tweede legt, waarin b.v. stemmingen kenbaar worden. Die stemmingen zijn inderdaad te zien als kleuren. Woede b.v. wordt gezien als rood, wanneer ze edel is: wanneer ze zeer onedel of zelfzuchtig is vaak als roestbruin (zo iets als geronnen bloed). We kunnen dus hier een reeks waarnemingen doen, die ons de ogenblikkelijke gezindheid en daarnaast vaak het grondkarakter van de persoon doen kennen. Daar buiten treedt weer een uitstraling op, die meestal van het astrale voertuig komt en welke dus als een soort sluier weer buiten deze lichtkrans hangt. Zij heeft meestal een kleur in overeenstemming met de wijze, waarop dit voertuig waarneemt en werkt. Het astrale voertuig is bij de mens praktisch altijd actief, zij het dat een groot gedeelte van de afzonderlijke belevingen niet bewust worden geregistreerd. En eerst daar buiten zien wij een uitstraling van verscheidene geestelijke voertuigen, die als een soort ijle glans buiten de aura hangt. Hierin zijn soms, maar niet altijd, definitieve kleuren te herkennen. Is er sprake van een definitieve.kleurwaarde voor de geest, dan kan aan de hand daarvan ook gezegd worden wat ongeveer het geestelijk niveau is van de persoon, die de aura bezit. Is er geen kleur of - zoals ook vaak voorkomt - een twee- of zelfs driekleurig effect, dan is het niet precies mogelijk te vertellen welk bewustzijn die mens bezit. Een ingewijde kan dus wel algemene maar zeker geen definitieve waarnemingen doen door de aura van iedereen te beschouwen. Wel kan hij uit vele enkele aura's kiezen, die voor hem duidelijk kenbare kleuren of effecten vertonen en aan de hand daarvan dus met die personen handelen of tegenover die personen optreden. Ja, misschien kan ik het u duidelijk maken, als ik een stoffelijk beeld neem. U heeft waarschijnlijk wel eens de z.g. geestelijke contacthealers, de geestelijke genezers aan het werk gezien. Daar zijn er bij, die werken in een zaal en zij nemen niet iedere patiënt, die zich aanmeldt. Zeker niet wanneer het gaat om hun kunnen te demonstreren. Zij kiezen dan schijnbaar enkele willekeurige personen uit. Het vreemde is, dat zij met deze personen altijd meer resultaat hebben dan met anderen. Dat is te danken aan het feit, dat men in de aura van de mens ziet in hoeverre deze te beïnvloeden is, wat de grondslag is van de kwaal en dus op welke wijze kan worden ingegrepen.

Hier kunt u dus zien, dat die waarneming betrekkelijk relatief is. Er zullen anderen zijn, die de genezer ook wel behandelen kan, maar bij wie dit niet duidelijk uit de aura blijkt. Hij zal, zeker voor een demonstratie dezen voorbij gaan en bij een eventuele behandeling niet geheel zeker van zichzelf zijn. Stelt u nu in plaats van genezer een ingewijde en u zult begrijpen dat ook de ingewijde niet t.o.v. iedere persoon kan bepalen: aan deze kan ik bepaalde waarden mededelen of deze kan zekere dingen doen. Slechts incidenteel is het hem mogelijk hiervan volledig zeker te zijn.

❖ *Dus er is geen dominerende kleur?*

Er kán wel een dominerende kleur zijn, maar dit is lang niet zeker. Het kan n.l. voorkomen, dat een mens wisselt tussen twee gebieden. Je kunt dat heel sterk krijgen, wanneer je iemand hebt, die enerzijds zeer logisch denkt, wetenschappelijk enigszins geschoold is en daarnaast een zeer diep maar niet logisch geloof heeft. Dan zullen wij zien, dat de uitstraling van de aura varieert van goud-groen tot goud-geel enerzijds en van blauw tot zeer lichtblauw anderzijds. Vaak is de uitstraling: dan a.h.w. gevlekt en is het heel moeilijk vast te stellen wat de sterkste kleuring en wat het evenwicht tussen beide kleuren is. Vooral wanneer de rede soms in strijd is met het geloof en dus de waarden t.o.v. elkaar voortdurend wisselen

❖ *"De tegenstelling verblindt," zegt u. Dat begrijp ik niet. Als de oorspronkelijke trilling wordt opgeheven door haar tegenstelling moet toch een "black-out" ontstaan?*

Ja, daar kan ik het mee eens zijn zover het de werking betreft. Maar stel u nu eens voor, dat u in een zeer snelle beweging bent en onmiddellijk wordt geremd. U komt dan tot een stilstand. In een auto b.v. Uw ogen zijn gesloten en wat ziet u? Licht. Omdat uw eigen beweging, uw eigen normale toestand dus snel en plotseling verandert. Het resultaat is licht en niet duister. Omdat er een impuls is. Men vergeet n.l. wel eens dat "black out", of nog erger gezegd "absolute duisternis" een negatieve waarde is. Een negatieve waarde kan niet erkend worden. Wanneer wij iets negatiefs ontmoeten, zal onze eigen reactie daarop alleen kenbaar zijn voor ons en deze is wel zeer positief. Het door mij aangehaalde voorbeeld van Saulus op de weg naar Damascus geeft ons dan ook een soortgelijk beeld te zien. Saulus beweegt zich met grote snelheid om Christenen te achtervolgen. Hij komt plotseling tot een aan der inzicht. Dit inzicht ontroert hem lichamelijk zodanig, dat er sprake is van een stilstand: hij is blind. Daar heeft u

uw "black out". Maar hij zegt: "Ik zag een licht, dat mij verblindde." Omdat voor hem deze beleving niet negatief was - ongeacht de absolute ontkenning van - oudere waarden, die op dat ogenblik ontstond - maar een positieve. n.l. zijn eigen reactie. En deze was een helder, een wit, een verblindend licht.

Wanneer wij in het middelpunt van het AI komen, terwijl wij daarvoor niet rijp zijn, dan kunnen wij de op ons instormende spanningen niet verwerken. Wij bevinden ons in een rustpunt. Er is dus geen enkele stimulans meer. Maar gelijktijdig vraagt ons bewustzijn een verwerking van elke van buiten komende stimulans en van zijn tegendelen. Dit is niet mogelijk. Het resultaat is: licht en een verblindend licht in plaats van - zoals u misschien zou denken - duisternis. Dat hiervan een "black out" dus een tijdelijk stilstaan van eigen geestelijke functies, het gevolg kan zijn, ben ik met u eens. Maar dan wordt het voorafgegaan door een te grote innerlijke spanning als reactie op de ons toestromende prikkels.

❖ *Dat heeft dus niets te maken met eidetische beelden of iets dergelijks?*

Nee, daar heeft het niets mee te maken. Verwerkt u het rustig en beziet u het verder.

❖ *Als we stellen dat er zeven sferen zijn, wat is dan de overheersende kleur der respectieve zeven sferen?*

Hoe wilt u die zeven sferen definiëren? Over het algemeen gaan we dan uit van het standpunt, dat de hoogste sfeer wit is. Wij zien dan meestal de daar onderliggende sfeer met een bijmenging van geel: de daar onderliggende met een bijmenging van blauw: daarna een zuiver geel of naar groen zwemen: daaronder een zuiver blauw: en daaronder krijgen wij de donkere tinten, terwijl de laagste sfeer wordt getekend als zwart of dieppurper. Maar deze kleuren zijn betrekkelijk willekeurig gekozen. Wij kunnen ze naar gelang van eigen waardering dus ook veranderen. Want de beoordeling is steeds een relatieve en geen reële. Ik mag dit misschien verduidelijken door op te merken, dat ofschoon ik een negen-sferen-systeem aannam, zijnde zeven geestelijke sferen boven het aardse vlak, het aardse vlak en twee daaronder liggende sferen, wij evengoed kunnen gaan tot 63 sferen en met hetzelfde recht. Alleen gaan we dan de kleuren scherper van elkaar scheiden en - omdat we meer mogelijkheden hebben tot omschrijving - zal ons beeld ongetwijfeld dichter bij de waarheid komen dan bij een verdeling in zeven of negen. De mogelijkheid om alle 63 sferen te kennen impliceert tevens de grote moeilijkheid uit de verschillende kleuren toch de juiste conclusie te trekken. Wanneer ik dus mijnerzijds een raad mag geven: bekommert u zich niet te veel om kleuren en probeert u niet te veel kleuren met sferen te vereenzelvigen, maar laat u zich volkomen leiden door het gehalte aan licht. Hoe lichter een kleur hoe zekerder u kunt zijn, dat ze van een hoge sfeer stamt. En per slot van rekening interesseert het u veel, of een appel komt uit Californië of uit de Betuwe, als ze u goed smaakt, wanneer uiterlijk en innerlijk beantwoorden aan de eis, die u stelt? Zolang u in een stoffelijke wereld bent of in een bepaalde geestelijke sfeer leeft, zonder oen overzicht over vele sferen te ervaren, zou ik u de raad geven: let u op de enige kwaliteit, die voor u werkelijk belangrijk is: het licht. Slechts in de magie, zou ik een eventuele afwijking hiervan kunnen aanvaarden in verband met het bepalen van de krachten, waarmee men werkt. Maar die indelingen zijn niet volkomen identiek met de werkelijkheid. Ze zijn een formalisering van geestelijke verhoudingen, waarbij een kleur zelfs niet een definitieve sfeer weergeeft, maar wordt tot een symbool voor een bepaalde kracht, zoals u het rode stoplicht associeert met gevaar, zonder dat het dit in wezen is.

❖ *Is het niet zo, dat hoe meer een intelligentie ontwikkeld is, hoe beter hij kan zien of waarnemen?*

Niet alleen dat. Hoe beter een intelligentie ontwikkeld is - of in onze termen - hoe bewuster men is, hoe groter het déél van de schepping dat men in zich kan bevatten en waarop men kan reageren. Zodat de ontwikkeling van bewustzijn impliceert de toename van het aantal waarneembare details, een vergroting van het aantal waarneembare schakeringen en als gevolg daarvan meestal een dieper begrip van het z.g. absolute of ook wel het verblindend witte licht. Is dit duidelijk?

❖ *Ja, maar verdergaande zou men toch kunnen zeggen, dat een meer bewuste intelligentie ook de uitstraling van een individu anders waarneemt. U hebt zo even beweerd, dat dit niet mogelijk is, dat men geen zekerheid heeft omtrent de uitstraling. Maar een meer-bewuste intelligentie moet dat toch goed kunnen waarnemen zo meen ik.*

Waarnemen, ja: maar onderscheid maken is zéér moeilijk. Mag ik een vergelijking geven? Wanneer u twee lepels zout met vier lepels suiker vermengt, is het betrekkelijk eenvoudig vast te stellen dat er van een mengsel sprake is. Het vraagt al een iets grotere kennis - b.v. van de kristalvorm - om zonder proeven te zien dat het hier gaat om suiker en zout. Het vraagt wel een zeer groot doordringingsvermogen om de juiste verhouding suiker-zout t.o.v. elkaar te schatten. Zelfs dan vraagt het nog buitengewoon veel kennis om tot een scheiding van beide - tot afzonderlijke stoffen dus weer - te komen. Op deze wijze kunnen wij theoretisch dus wel zeggen: Ja, de hoogstbewuste geest weet en ziet alle dingen. Inderdaad. God b.v. ziet alle dingen door alle tijden en volledig - dat nemen we althans aan. Maar dat neemt niet weg dat de gemiddelde geest van de sferen die wij kennen, enige moeilijkheden heeft in het precies definiëren van een groot gedeelte van de uitstralingen of aura's. En dat is ook duidelijk, want het gaat hier niet alleen om een afwegen van die waarden t.o.v. elkaar maar verder om het vaststellen van hun onderlinge invloed en dus van het eindproduct, dat er uit voort zal komen. En gelooft u mij, dit vraagt inderdaad een zeer groot inzicht en een zeer scherp onderscheiden van alle krachten, die werkzaam zijn. Het is een procédé dat slechts door de allerhoogste geesten m.i. foutloos kan worden volbracht. De z.g. ingewijde echter, zoals hij op aarde leeft, is daartoe zeker niet in staat, al is het alleen maar wegens het feit, dat de beheersing van het stoffelijk lichaam een tijdelijk doven of terugstellen van een groot aantal geestelijke capaciteiten vergt.

❖ *Is het mogelijk, dat een mens op aarde de kleur de uitstraling kan zien van iedere willekeurige mens?*

Als dat "van iedere willekeurige" er niet bij stond, zou ik gaarne "ja" geantwoord hebben. In dit geval moet ik weer een voorbehoud maken. Iedere helderziende mens kan de uitstraling en aura waarnemen van diegenen, die lager staan of op gelijk vlak met hem- of haarzelve. Zodra de persoon zelve zich geestelijk op hoger vlak beweegt, zal een dergelijke vaststelling niet of niet meer volledig mogelijk zijn. Het resultaat is dus dat het bewustzijn van de waarnemer hier bepaalt wat waargenomen kan worden. Dit sluit "iedere" zowel als "willekeurige" uit. Er is sprake van een zekere selectie. Hoe bewuster de waarnemer hoe groter het aantal aura's dat hij volledig kan zien en beoordelen. Maar slechts de allerhoogsten, de grote gezondenen zoals b.v. Jezus en de Gautama Boeddha, zijn in staat om praktisch alles te zien, praktisch: theoretisch, misschien nog niet eens. Ik hoop dat dit voldoende is?

❖ *Ik heb uit uw woorden begrepen, dat het licht der sferen eerst te realiseren valt, indien het corresponderende voertuig het contact met zulk een sfeer tot stand brengt. Dat doet mij veronderstellen, dat "licht" niets anders is dan de sfeer zelve. Of m.a.w. licht is geest én geconcentreerde geest is materie.*

Daar ben ik het niet helemaal mee eens. Wanneer u zou zeggen: "Licht is kracht. Kracht kán geest zijn en geconcentreerde kracht is materie, dan zou ik het wel met u eens zijn. Licht is n.l. een tweeledig verschijnsel. En nu zullen we oven uitgaan van stoffelijk licht. Het stoffelijk licht berust op een emissie van deeltjes, die echter weer een refractie of een afbuiging moeten ondergaan, waardoor in de omringende materie een beweging ontstaat of trilling, waardoor het waarneembaar wordt. Zo zou je kunnen zeggen, dat het geestelijk licht in feite bestaat uit een werkzaamheid, een werking, een verplaatsing van energie, die ín de geest een verschuiving van bewustzijn veroorzaakt, waardoor een waarneming ontstaat. Nu is energie eigenlijk terug te brengen tot de kern van alle dingen. Stof in zijn allerkleinste delen kan misschien het best omschreven worden als een vortex van wervelende krachten, die door de snelheid van eigen beweging een deel van de kracht onttrekt aan de omgeving, zichzelf in stand houdt en zich t.o.v. die omgeving als een materieel iets gaat gedragen. Die kleinste wervelingen kunnen t.o.v. elkaar in een verhouding komen, waardoor een groter partikel ontstaat. De verschillende partikels met hun eigen innerlijke wervelingen en gebondenheid zullen ten opzichte van andere soortgelijke waarden wederom aantrekking en afstoting kunnen uitoefenen, waardoor dus de grondvorm der materie (het atoom met zijn verschillende kleine delen) tot stand kan komen. Licht berust in zekere zin juist hierop. Ook geest echter is materie, maar op een andere wijze geconcentreerd. De verdichting van kracht in de geest is variabel. In de materie niet. De begrenzing van de materie is afhankelijk van potentiaalverschillen binnen die geest. Hoe meer potentiaalverschillen binnen die geest kunnen bestaan, hoe groter het terrein, waarop die geest energie kan onttrekken aan de omgeving, hoe groter haar mogelijkheid ook is om energie aan die omgeving af te geven en hoe groter dus haar eenheid met het zijnde. Hieruit zijn natuurlijk een hele reeks conclusies te trekken, die nu niet direct met ons onderwerp samenhangen. Maar indien ik nu stel dat tenslotte alle

licht dus een kwestie is van beweging, dan kan ik ook stellen dat het licht der sferen, in wezen identiek zijnde met het stoffelijk licht, daarvan alleen verschilt door de oorspronkelijke delen en de verwekkende kracht.

Een verplaatsing van niet-gebonden energie is een andere dan een verplaatsing van gebonden energie. Gebonden energie is het partikel, dat aansprakelijk is voor het ontstaan van licht, dus voor het ontstaan van de trilling, die licht heet. Het zou ons te ver in de techniek voeren om daar dieper op in te gaan. Want over die emissie- en stralingstheorieën en de trillingstheorie t.o.v. het licht weet de wereld zelf nog niet precies waar ze aan toe is. Het zou daarom heel moeilijk zijn, u dit thans anders dan in een stelling aanvaardbaar te maken. Er zijn te weinig bewijsmiddelen op aarde beschikbaar. Ik hoop dat u dat wilt aanvaarden en dat u dus ook van mij wilt aannemen, dat er een verschil bestaat tussen stof en geest, niet ten aanzien van oorsprong of feitelijk wezen maar ten aanzien van vorm en wel op zodanige wijze, dat beide niet met elkaar verenigbaar zijn. Theoretisch zou het echter mogelijk moeten zijn om te transmuteren en dus uit geest een paar partikels stof te maken, terwijl omgekeerd stof zou kunnen worden vervluchtigd tot een hoeveelheid energie, die door de geest zou kunnen worden gericht.

❖ *Is dit misschien ook het antwoord op mijn vraag omtrent verblinden i.p.v. een "black out" omdat dit in wezen trillingen van een andere geaardheid zijn?*

Ja, in het antwoord dat ik u gegeven heb, heb ik het juist gedefinieerd. Wanneer ik n.l. langs deze weg tot de "black out" wil komen, dan is die "black out", absoluut. Ze is n.l. een afwezigheid van inkomen de impulsen en tegelijk van een realisatie van de richting, waaruit de impulsen zouden kunnen komen. Maar het gevolg is eigenlijk dit: op het ogenblik dat ik geen inkomende impulsen heb, zal mijn wezen zich uitbreiden. Die uitbreiding betekent een scheppingsconcept en dat is het verblindende licht.

❖ *Dus dan is de veronderstelling dat het licht, de sfeer zelve is.*

Neen, eigenlijk niet. Het licht is datgene, wat binnen een bepaald bewustzijnsniveau uit het totaal zijnde onttrokken kan worden. In elke sfeer bestaat de volledige uiting Gods. Maar slecht een bepaald deel van deze uiting kan worden opgenomen en dit bepaalt de hoofdtoon van gedachtewisseling, erkenning en werking, en daarom van de sfeer. Het licht is dus niet identiek met de sfeer. Maar wel kan men zeggen dat het licht de aanduiding is van dát gedeelte van het totaal goddelijk Licht, dat binnen een sfeer actief wordt voor de daar levende bewustzijnsvormen.

❖ *Maar als een hoger-bewuste in een lagere sfeer komt, dan zou voor hem dus geen vermindering in licht mogelijk zijn.*

Neen. Dat is ook niet mogelijk, maar er is wel een vermindering van datgene, wat aandacht kan vragen. Om het heel eenvoudig te zeggen: Wanneer u gewend bent om zeer ingewikkelde roman te lezen, dan kunt u ook nog die leuke kinderversjes lezen, Jaapje had een aapje enz., maar het is te eenvoudig. U zult het nooit voor uzelf lezen. U zult het slechts kunnen lezen om bij een kind b.v. een reactie te wekken. Op de zelfde wijze is de geest, die in een lagere sfeer afdaalt dus verplicht zichzelf bepaalde beperkingen op te leggen die zal hij daar handelen in overeenstemming met de sfeer, waarin hij zich bevindt. Hij beschikt echter over de totale energie van zijn eigen sfeer, die hij onvolledig kan uiten en zal door de vernauwing van bewustzijn die optreedt, in staat zijn te handelen als in bedoelde sfeer noodzakelijk is om zich bewust te zijn van deze sfeer en tegelijk van vele voor de sfeer zelf niet kenbare waarden.

❖ *Is er dan toch nog een vernauwing van bewustzijn?*

Natuurlijk. Elke concentratie houdt toch een vernauwing van bewust zijn in, nietwaar?

❖ *Ja, maar vrijwillig.*

Vrijwillig, inderdaad. Maar of de vernauwing nu vrijwillig of onwillekeurig is, het blijft een vernauwing.

❖ *Hij blijft toch in het bezit, van zijn eigen vermogen?*

Ja, goed. Maar hij gebruikt ze toch niet en hij kan ze toch binnen die sfeer niet gebruiken?

❖ *Dus dat is hetzelfde als voor een professor, die doceert voor leken.*

Ja, inderdaad. Dat is een beperking, die soms zelfs pijnlijk kan zijn,

❖ *Dat is ook de beperking voor u, wanneer u gebruik maakt van het medium.*

Inderdaad. Wanneer ik van een medium gebruik maak, dan treden er zelfs meer beperkingen op. In de eerste plaats is daar mijn eigen beheersing van het medium: die is n.l. niet zo volledig, dat ik mijzelf daarin geheel zonder meer kan uitdrukken. In de tweede plaats: de beperking van het denkvermogen, dat ik kan manipuleren, dus van de hersenen: een beperking, die verminderd kan worden door intensere manipulatie, maar die toch altijd aanwezig blijft. In de derde plaats: de beperking inherent aan mijn toehoorders, die ik toch altijd moet trachten enigszins te bereiken en ook deze avond is weer gebleken, dat dit soms zeer moeilijk is. Dat is niet te uwen nadele, het is hoogstens een zeker zelfverwijt.

❖ *Mag ik nog een vraag over dat licht stellen: Is aards licht op zichzelf waarneembaar? Of is dat alleen maar voor óns waarneembaar door weerkaatsing of door de bron te zien?*

Licht is voor ons slechts waarneembaar in stoffelijke zin (u spreekt voor "ons" in stoffelijke zin, naar ik aanneem) door weerkaatsing ofwel door een direct contact met de lichtbron. De trilling, die optreedt, is van een zo hoge frequentie, dat slechts in het geval dat zij zich aan een vertragende massa meedeelt, zij als reflex een beperkte harmonische trilling uitzendt, die voor het oog waarneembaar wordt. Een groot gedeelte van het licht is dus niet zichtbaar. Zou het licht echter genoeg geconcentreerd zijn, dan wordt het wel zichtbaar, ook in een ledig. De concentratie, welke dan optreedt is echter zo hoog, dat zij in de praktijk niet voorkomt. Wanneer u het totaal van de zonnestraling zou kunnen concentreren in een bundel met een doorsnee van ongeveer 1 cm., dan zou dit licht als een staaf zichtbaar zijn en zou in plakjes te snijden zijn. Maar het zou moeilijk zijn om zo'n plakje houdbaar te maken, omdat als het bevrijd wordt van de bundelende en stuwende kracht van de zon, onmiddellijk uiteen zou vallen, dus a.h.w. tot onzichtbaarheid vervluchtigen. Daarbij zou het echter valse reflexen in de omgeving wekken, zodat u een korte, maar hevige reeks van lichtverschijnselen zou waarnemen. Maar dit is alleen theorie en heeft praktisch weinig betekenis.

❖ *Zie je bij het aanschouwen van een ster de bron of iets anders?*

De bron.

❖ *Dus je ziet de ster werkelijk. Haar licht is zo sterk dat je de bron ziet.*

Ja, je ziet dus bij een ster de lichtbron en de werking van het licht vermindert met het vliedend element tussen uw eigen planeet en deze ster of versterkt met het naderend element. Dit betekent dus een verschuiving in de waarneembare lichtfrequenties en kan dus een violet te of een rode vertekening meebrengen. Op deze wijze is het dus mogelijk om een vlieden of elkaar benaderen van sterren vast te stellen, mits men zich op één ervan bevindt. Een sterke vermindering of toename van energie binnen een ster, zou echter dezelfde vertekening medebrengen, omdat daardoor de stuwing wordt verminderd of versterkt in het licht en dus de illusie van beweging alleen door vermindering of vermeerdering van de lichtsterkte eveneens ontstaat.

❖ *Maar er zijn toch op aarde ook andere lichtbronnen dan de zon?*

Ja, natuurlijk.

❖ *Als de moleculen of de atomen uiteen vallen bijvoorbeeld.*

Dan geeft ook dat licht. En via kunnen het zelfs nog veel sterker zeggen: Wanneer via de beweeglijkheid van de moleculen verhogen, zal het aantal vrije elektronen en kleinere delen daarin een zo grote beweeglijkheid krijgen, dat ze tot ontbinding overgaan en daardoor een straling veroorzaken, die een trillingsreflex heeft binnen de materie, bijgevolg licht. Daarom kunt u op het ogenblik zien, wat er hier gebeurt.

❖ *De Aartsengelen beheersen ieder een eigen gebied en men kan zich slechts in één gebied tegelijk bevinden en daarop een beroep doen, heb ik begrepen. Maar in de Katholieke kerk richt men zich regelmatig tot verschillende Aartsengelen. Heeft dit dan wel zin?*

Er is een groot verschil tussen wat ik hier Aartsengel heb genoemd in mijn betoog en de voorstelling van de Aartsengel, die men heeft in de R.K. kerk. Vandaar ook dat de negers zingen: Gabriël toots his horn. Met andere woorden Gabriël is weer aan het "swingen". Ja, u lacht erom, maar die vertaling is inderdaad redelijk volgens de tekst. Dat wil zeggen dat binnen de kerkelijke Godsvoorstelling een uitvoerende functie is toegedacht aan een aantal delen van dat Goddelijke, die elk afzonderlijk verpersoonlijkt zijn. De Godsvoorstelling is echter beperkt. De Aartsengelen, die men vereert zijn dus in feite niet personen zonder meer maar werkingen. Michaël is het zwaard. Gabriël is, zoals reeds gezegd, de bazuin. Samaël b.v. is de dood en zo kunnen we verdergaan. Al deze engelen zijn in feite functies van het Goddelijke, die een aparte persoonlijkheid hebben verkregen. Er is dus sprake van een aanpassing aan een

Pantheon, waarbij de lagere goden nu Aartsengelen heten. We vinden in het verleden ook. Of het weinig of veel zin hoeft zich daartoe te richten, lijkt mij dan ook sterk afhankelijk van de wijze, waarop men het doet. Iemand, die zich intens concentreert op een bepaald onderwerp, zal daarin resultaten kunnen behalen. Iemand, die intens bidt tot een Aartsengel met een vaste voorstelling van diens werking, beperkt zijn eigen wezen dus tot een ontvankelijkheid het gebied, waarin die werkingen kunnen voorkomen en is gelijktijdig met zijn wilskracht op ditzelfde gebied werkzaam, zodat hij in zekere mate de daar voorkomende kracht kan richten. Op deze wijze is het bidden tot heiligen, Aartsengelen e.d. op zichzelf wel aannemelijk, mits de concentratie waarmee het gebeurt en de voorstellingen, die omtrent de heilige of Aartsengel bestaan, voldoende juist.

❖ *Dus wanneer men in een bepaald gebied zijn eigen ontwikkeling volgt, kan men zich ook concentreren op een leidende kracht uit een ander gebied?*

Dat is zeer wel mogelijk. Alleen moeten wij hierbij één ding niet vergeten en dat is n.l. dit: de figuur, waarop wij ons richten, zal lang niet altijd een werkelijke figuur zijn naar heel vaak een door ons zelf geprojecteerd gedachtebeeld, dat echter - door de inhoud, die wij erin leggen - harmonisch is met een bepaalde geestelijke sfeer of een bepaald geestelijk terrein. In feite noemt dus die persoon, of figuur uit een andere wereld de eigenschappen van een Scheingestalt aan.

❖ *Maar dan blijft de persoon in kwestie toch in werkelijkheid in zijn eigen gebied met zijn beroep op die kracht?*

Neen, dat is niet helemaal waar. Ik zal hier een eenvoudig voorbeeld bijhalen, dan kunt u niet zeggen dat ik de hele avond ingewikkeld ben geweest.

U telefoneert b.v. om de hulp van een dokter in te roepen. Dan kunt u zeggen: "Ja, ik blijf toch thuis." Dat is waar. Maar u projecteert uw stem op een zodanige wijze, dat u ook in het huis van die dokter als stem aanwezig bent. En nu gaan we nog een stap verder. U belt iemand op, waarvan u aanneemt dat hij een dokter is, maar dat is hij niet. Dan kan deze persoon in plaats van de dokter raadgevend optreden - als hij tenminste over de kennis beschikt. Voor u blijft het resultaat precies gelijk. Of het nu de juffrouw van de informatie is, een dokter, een dominee of voor mijn part de heer Eisenhower en de heren Suurhof en de Quay samen, dan heeft u dus voor uzelf de illusie, dit was de dokter. En wel door de projectie van uw wezen en omdat u niet in staat was de kwaliteiten aan de andere kant volledig gade te slaan. Wanneer u zich richt op een geestelijke persoon, projecteert u daartoe niet uw hele wezen maar slechts een deel ervan en wel dat deel, waardoor u uw wensen kenbaar kunt maken en u naar u hoopt, antwoord zult ontvangen. Dat laatste is niet zeker. Heb gevolg is dat u als door een soort telefoonverbinding met een willekeurige invloed of een willekeurig gebied in contact bent en de daaruit komende impulsen interpreteert volgens uw eigen verlangen en vrezes. Die interpretatie maakt binnen uw bewustzijn een aantal factoren actief, die met het verlangde in verband staan, zodat zelfs in het geheel niet samenhangende impulsen van geestelijk terrein toch in u een verheldering van de situatie kunnen verwekken door de associaties, die ontstaan.

❖ *..... Hier is nog een vraag, die al eerder beantwoord is: Zijn de verschillende kleuren werkelijk of worden ze door de verschillende entiteiten anders gezien en beoordeeld?*

Ja, ik geloof dat we hier al veel over hebben gezegd. Nogmaals beantwoordend: De eigen gesteldheid en gevoeligheid maakt het al of niet interpreteren van kleuren mogelijk. De kleur is op zichzelf een deel van het Goddelijke, dat afgezonderd van het geheel wordt gezien en ervaren. De kleuren zijn dus in zekere zin wel reëel, als kracht. De associatie, die eraan verbonden wordt, is echter subjectief en in de waar nemende geest gelegen.

❖ *Dus iedere intelligentie ziet die kleuren hetzelfde?*

Iedere intelligentie van gelijk niveau en ongeveer gelijke herinneringsinhoud zal kleuren hetzelfde zien. Op het ogenblik echter, dat een aanmerkelijk verschil aan inhoud of aan bewustzijn of aan niveau ontstaat, zullen een aantal factoren van de kleur niet gezien worden, zodat een vertekening optreedt. U ziet ergens groen. Dit groen wordt door u dus gezien. U zegt tegen een ander: "Zie, wat mooi groen." "Ja" zegt de ander. Toch zult u het verschillend zien, want u kunt alleen maar - laten we zeggen - acht kleuren groen onderscheiden, maar de andere onderscheidt er 32. Hij ziet dus met een grotere graad van juistheid dan u. Bij gedachtewisseling spreekt men over dezelfde kleur. In feite wordt ze niet gelijk gezien. Verandert u dit nu in de geest met hoger bewustzijn, die meer varianten overziet en de geest

met minder bewustzijn, die dus alleen de hoofdtonen vaststelt. Dan is er in zekere zin sprake van gelijkheid van kleur: in feite echter een groot onderscheid.

❖ *De kleurenblinde ziet deze kleuren groen geen van alle, evenmin de variaties die van groen mogelijk zijn.*

Neen. Maar wanneer u kleurenblind bent, dan is dat over het algemeen hetzij een psychisch hetzij een mechanisch defect. Dus dat is aan het lichaam toe te schrijven,

❖ *Dus een sensitieve waarneming.*

Neen, niet sensitief maar sensorisch.

❖ *Een subjectieve waarneming.*

Subjectieve, inderdaad. Dus kleurenblindheid bestaat in de géést practisch niet. Maar naarmate het donkerder wordt, zult u minder verschil zien in kleur. Naarmate ik minder licht kan ontvangen, zullen er meer kleuren op elkaar gaan lijken, zodat ik in een duistere sfeer tot een practisch zwart-wit waardering kom, tinten van grijs, zoals u 's nachts heeft, nietwaar?

❖ *Wat is de kleur der hoogste sfeerontwikkeling?*

De hoogste sfeerontwikkeling is het Goddelijke: wit. En wel zo volledig wit, dat eigenlijk alleen kan worden gesproken van activiteit, maar zo doorzichtig, dat een kleurbetekenis hier haast overdreven schijnt.

❖ *U zei: We kunnen slechts verdergaan van het nulpunt uit. Maar hoe kunnen we - zolang we in een bepaalde sfeer of groep van sferen onze ontwikkeling volgen - ons in dat nulpunt plaatsen?*

Door heel hard verder te streven, waarde vriendin. U kunt de tussenliggende afstanden en sferen snel overbruggen. U heeft binnen zekere beperkingen een vrije wil. Maar u kunt nooit uzelve in dit nulpunt plaatsen, wanneer u niet gelijktijdig tot een volledig juiste waardering komt van al de u omringende waarden. Het nulpunt is voor ons over het algemeen - uitgaande van een menselijk en niet te hooggeestelijk standpunt - een volledig afstand doen van elke vrees en van elke begeerte, waardoor een zo groot mogelijke objectiviteit t.o.v. al wat ons omringt ontstaat. Daardoor plaatsen wij ons automatisch - n.l. doordat wij elke emotie van angst of begeerte vermijden - in het nulpunt. Dat zou dus de eenvoudigste procedure zijn. Gezien het feit dat deze eenvoud voor de wereld tamelijk ingewikkeld blijkt, meen ik dat men verstandiger doet zijn eigen weg te gaan, te trachten zo sterk mogelijk te geloven in dat, wat men geloven kán, zoveel mogelijk te leren omtrent hetgeen, waarvan men niet zeker is en een zo groot mogelijk begrip te verwerven van al hetgeen zich aan actie en reactie rond ons afspeelt. Doet u dit in elke sfeer en wereld, dan bereikt u het bewuste nulpunt zo snel mogelijk.

❖ *Wat is de betekenis van het zien van kleuren in een droom?*

Ja, dat is wel erg moeilijk te zeggen. Wanneer u in de droom alléén kleuren ziet, dan kunnen dit vaak associaties zijn. U weet, u heeft die normaal ook. Rood b.v. associeert u meestal met warmte: blauw met koelte: groen met vochtig enz. Deze associaties blijven in u bestaan ook wanneer u droomt. Wanneer u dus zekere impulsen ervaart, die niet of slechts ten dele in voor u aanvaardbare stoffelijke beelden zijn om te zetten, dan zal heel vaak de kleur a.h.w. een omschrijving trachten te geven van de in u opgewekte emotie. Daarnaast is het natuurlijk mogelijk dat u b.v. uittreedt en daarvan niets anders onthoudt dan een - zij het geringe - indruk. Een indruk n.l. welke niet in stoffelijke beelden kan worden vastgelegd. Ze kan echter worden gekarakteriseerd of gesymboliseerd door een kleur en eventueel door in die kleur optredende gestalten, figuren en vooral ook lijnen. Het is dus wel heel moeilijk om hierop een definitief antwoord te geven. Ik wil er nog bijvoegen, dat kleuren door de doorsnee-mens eveneens geassocieerd worden met zijn emoties. Heeft u nooit rood gezien? Vanwege de woede, bedoel ik, niet vanwege de bloes. En u zult ongetwijfeld wel eens in een "blue mood" geweest zijn, in een blauwe stemming. We vinden dat ook weer terug in de "blauwe maandag", die vroeger nogal populair was, naar ik hoorde.

❖ *Ik vind hem maar grijs.*

Juist. Maar we zullen het toch maar blauw-blauw laten. Ik wil het n.l. niet te grijs maken met u. Laten we ook niet geel worden van afgunst, want dan worden we misschien nog groen van ellende ook. Kijk, hier hebben we dus met dit grapje een hele serie kleuren genoemd, die klaarblijkelijk een emotionele inhoud hebben, een interpretatie die met een emotie in verband staat. Ook deze kan dus in de droom optreden. Het is dan ook typisch, dat wanneer kleur in de

droom optreedt, dit meestal gebeurt in verband met emotie. Zonder emotie zou de droom zich meestal in zwart-witte tinten afspelen en ze heeft dus geen technicolor. Je kunt wel soms in cinerama dromen, d.w.z. in een soort vogelvlucht een overzicht krijgen gedurende de droom, maar het is slechts zeer zelden dat u dat ook in kleur en in "couleur de luxe" krijgt. Er zou dan een zeer sterk emotionele inhoud bij moeten zijn om er die kleur aan te geven. Valt het beeld weg, dan kan soms de kleur optreden in plaats van de waarneming of de bewuste herinnering aan het beeld, dus de emotie.

❖ *Antroposofie maakt veel gebruik van kleuren, o.a. bij behandeling van zieken.*

Ja, logisch. Omdat de kleur een emotionele werking heeft op de mens. We associëren. Als u geel ziet, dan denkt u aan zonnig. En wanneer u wat meer oranje ziet, dan denkt u al heel gauw aan spiegeleieren, vooral als er wit bij zit. Wanneer ik u nu in een spiegeleierenzaal neerleg, dan bent u al gauw licht aangebrand. Dat is te onrustig. Wanneer ik u neerleg in een zaal, die zonnig is, dan zult u zich opgewekt voelen door de kleur. Geef ik u een zacht-rose b.v., dan is dat rustig, haast kinderlijk, het brengt geborgenheid met zich. Gebruik ik teer-blauw, dan zal ik in vele gevallen de illusie wekken van een ster aan de hemel, een in zichzelf bezinken. Gebruik ik heldere, brekende kleurvlakken van b.v. rood of zwart, dan geef ik contrastwerkingen en stimuleer ik dus reacties en reflex. En op deze wijze is dus de kleur inderdaad hanteerbaar, ook in therapeutisch verband. Het is dus niet zo dwaas.

❖ *U zei: De astrale aura is in elke mens actief. Waaruit bestaat de activiteit van onze astrale aura?*

Nu, dat zal ik u heel eenvoudig vertellen. Uw lichaam is als het bord, waarop de aura staat als een gelatinepudding. Elke beweging van het bord wordt aan de pudding overgedragen, die daardoor siddert. Zo moet u zich voorstellen, dat elke emotie en reactie van het lichaam, elke emotie, elke gedachte dus, onmiddellijk reacties wekt in het astraal gebied. Het resultaat is, dat uw astrale lichaam - en zijn uitstraling - voortdurend actief, voortdurend wisselend, is en dus niet zo stabiel kan zijn als b.v. een hooggeestelijke uitstraling, waarin daardoor minder varianten kunnen optreden.

❖ *Er is dus geen eigen activiteit, welke terugwerkt op het lichaam? Dit bedoelde ik eigenlijk.*

Nu ja, als de pudding hard genoeg siddert, dan gaat het bord vanzelf wel meeschudden en dan wordt het een wankele geschiedenis. Met andere woorden, wanneer u op de een of andere manier in het astraal voertuig een te grote hoeveelheid energie brengt, waardoor dus een te grote activiteit ontstaat, dan zult u zich daaraan niet zonder mooi kunnen onttrekken. De ontlading van deze kracht betekent dan een stimulans in het zenuwstelsel, waardoor lichamelijke onrust, prikkelbaarheid enz. kunnen ontstaan.

❖ *Is het juist, dat gevoelens speciaal in de astrale aura tot uiting komen?*

Dat is niet helemaal juist, omdat de aura n.l. ook op redelijke gedachten, in het "ik" levende voorstellingen, reageert en dus niet alleen op de emotie. Ten aanzien van hogere geestelijke voertuigen kunnen we dat wél zeggen. Hoe hoger het voertuig hoe zuiverder de innerlijke emotie moet zijn om in dat voertuig een reactie te wekken.

❖ *Maar veroorzaakt de astrale aura geen reacties uit het astraal gebied op het stoffelijk lichaam?*

Wanneer er een harmonie bestaat tussen een kracht op het astraal gebied en uw eigen astraal voertuig, zal de kracht inducerend werken op uw astraal lichaam met als gevolg dat daaruit ook bepaalde lichamelijke spanningen en emoties ontstaan.

❖ *Het heeft dus zelf geen actieve functie?*

Neen. Zonder meer niet. Het astraal voertuig moet u zien als een soort tussentrap. Laten we zeggen: het lichaam is de draaimolen, dan is uw astraal voertuig het paardje, dat in de draaimolen staat, waarop u zit. Het beweegt zich misschien wel op en neer, het draait mee met de molen, maar het is van de molen sterk afhankelijk. Vandaar dat het astraal voertuig na de overgang over het algemeen snel wordt verlaten, tenzij uit de andere geestelijke voertuigen daaraan voortdurend kracht wordt toegevoegd.

❖ *Ik heb wel eens gelezen dat wanneer ons been slaapt, het astrale been naast het stoffelijke hangt. Is dat zo?*

Nu, ik moet zeggen dat ik eigenlijk niemand ben tegengekomen, die met twee slapende benen viervoetig door de wereld ging. Ik zou dus willen opmerken, dat dit wel een zeer eenvoudige uitleg is voor een verschijnsel, dat in feite toch wel een andere.

❖ *De lichamen zullen elkaar toch in zo'n geval niet dekken?*

Dat is nooit noodzakelijk. Over het algemeen zal uw aura uitsteken buiten uw lichaam en het kan variëren van een - zeg - 5 tot 10 cm tot zelfs een meter. Het ligt er maar aan hoe actief u bent en welke krachten in werking zijn. Maar men stelt het zich, helaas wel eens voor alsof we een astraal been hebben, dat gauw even op zijn plaats geduwd moet worden. Dat is nu niet waar. Het slapen van een been is n.l. helemaal niet een kwestie van verplaatsing van een astraal voertuig of zo iets maar doodgewoon van een tijdelijk afsluiten van de bloedsomloop plus eventueel druk op een zenuwknoppunt, waardoor daarin geen impulsen meer ontstaan. En wanneer nu die zaak loskomt, moeten alle impulsen gelijktijdig verwerkt worden, Het gevolg is dat de ontlading van de huid, waarin zich al die zenuweinden bevinden, plotseling versterkt wordt. U voelt het tintelen, In feite voelt u van alle oppervlakten (de zenuweinden dus) een impuls teruggaan en dat ervaart u als "een steken". Het is mogelijk dat er een deel van het astraal voertuig buiten uw normaal voertuig verkeert, inderdaad. Het kan zelfs zover gaan, dat u in half-waaktoestand zit en uw astraal lichaam zich meters verder beweegt: dat kan. Maar dat hangt toch niet samen met het "slapen" van het lichaam in de zin van het slapende beentje. Daar zijn weer andere condities voor nodig, die hoofdzakelijk van de richting van belangstelling afhangen. Het is geen kwestie van een vergeten van iets of een inslapen, maar het is juist activiteit. Wanneer uw belangstelling b.v. heel sterk gericht is buiten uw lichaam met tegelijk een minimum aan lichamelijke activiteit, dan zal het astraal lichaam op het punt van belangstelling kunnen worden geprojecteerd, aldus gehoorzaamend aan wetten, welke meer die van de geest dan van de stof zijn. Dat is mogelijk. Maar laat u nooit wijsmaken, dat het astrale been er eventjes in moet worden geduwd.

Precies hetzelfde is een volgens mij wat vreemd idee: wanneer we n.l. een amputatiepunt hebben, dan zijn de einden van het zenuwstelsel gevoelig: ook die zenuwen, die volgens de ervaring van de hersenen behoren tot dat deel, dat er niet meer is. Dan gaat men zeggen. "Als je daar nu pijn hebt, dan is het in je astraal voertuig." Maar dat is om de dooie dood niet waar. Het is een stimulans van de zenuweinden, die oorspronkelijk verder waren verbonden met zenuwstrengen in dat deel van het lichaam. Wanneer men nu gaat zeggen: "Ja, we zullen eventjes dat astrale voertuig op zijn plaats brengen, dan is dit in negen van de tien gevallen meer humbug dan wat anders. Wat echter wel kan voorkomen en dat is weer iets anders. is dat wij het astraal voertuig overladen en wel op een bepaalde plaats, waardoor het op de open zenuweinden in gaat werken en de pijnimpuls, welke daar bestaat, dus het tekort aan iets, dat wordt vast gesteld, tijdelijk aanvult. En dan gaat de pijn inderdaad weg. Dit betekent dus niet dat je eventjes dat stukje aura, dat erbij hangt, oprolt om het hierboven vast te binden. Het is geen nauwe onderbroek of zo iets.

❖ *Vroeger leerde ik, dat het astrale lichaam eigenlijk het emotionele lichaam is en als voorbeeld kreeg ik: een man die zich vreselijk woedend maakte en toen zijn vrouw zei: "Dat moet je niet doen," antwoordde: "Zwijg, vrouw, mijn astraal lichaam moet voedsel hebben."*

Ja, dan zouden sommige mensen emotioneel bijna een astrale apoplexie krijgen, denk ik. Maar ik moet tot m'n spijt zeggen: Dit is niet het geval. De emotie is niet het voedsel van het astrale lichaam, maar de emotie is de verbinding tussen geest en stof. Als iemand zich woedend maakt, is dat negatief, d.w.z. dat hij door een groot gedeelte van - de volgens zijn bewustzijnspeil of bereikbare en beheersbare - geestelijke voertuigen tijdelijk afgesloten wordt van zijn omgeving i.p.v. daaruit te putten, zoals bij een positieve emotie viel kan gebeuren.

❖ *Kunt u iets zeggen over de verschillende lichamen, die een mens bezit en het contact dat zij kunnen hebben met de diverse sferen?*

Dat laatste is eraan geplakt om een antwoord op het eerste te krijgen. Maar ik zal het heel eenvoudig vertellen. Een mens heeft een praktisch oneindige reeks van voertuiglijke mogelijkheden. Daarvan zijn voor de meeste mensen gerealiseerd: een astraal, een z.g. psychisch, een mentaal, daarnaast echter ook het z.g. klank- en het z.g. lichtvoertuig. Het zijn vijf voertuigen, die in de gemiddelde mens actief kunnen zijn. De relatie tot de sferen is een zeer normale. Indien u zich het wezen voorstelt als een liftkoker, het bewustzijn als een lift, dan kan dáár waar de deur opengaat, een wereld worden betreden. In die werelden kan echter geen sprake zijn van bewuste activiteit, voordat het bewustzijn één is geworden met het

voertuig, dat zich in die sfeer beweegt. Wanneer we echter beneden zijnde door de liftkoker naar boven schreeuwen, wordt het boven hoorbaar en zullen we dus een onwillekeurige reactie in die wereld krijgen. Op dezelfde manier zullen sterke impulsen op het laagste niveau tot aan het hoogste niveau reacties kunnen wekken. En u weet, wanneer je al te hard staat te roepen en je stoort iemand, dan kan er wel eens een emmer water naar beneden komen. Zo zou het dus mogelijk zijn, dat bij een te sterk rumoer in de stof uit een hoger geestelijk voertuig een dempende werking wordt uitgeoefend. Dit is dan niet een bewuste maar een onwillekeurige reactie.

❖ *En waar moet ik het etherisch dubbel plaatsen in deze reeks?*

Het z.g. etherisch dubbel is het z.g. psychisch voertuig en ligt dus over het algemeen iets boven het astraal voertuig, waarin het zich echter ook wel kan belichamen. Het staat iets boven het astrale.

❖ *In het boek van Lancelin " L'âme humaine" waarin hij proeven beschrijft genomen met een sujet, wiens uittredingen hij dan controleerde, volgt op het stoffelijk lichaam eerst het etherisch dubbel, dan het astraal en vervolgens het mentaal lichaam: en dan pas later in een andere richting krijgt men de volgende voertuigen.*

Verskil van classificatie. Maar het etherisch dubbel is de reproductie van de eigen persoonlijkheid volgens het voorstellingsvermogen, die zowel plaats kan vinden in de lagere geestelijke sferen als in het astraal. Zomerland is ook een sfeerhoudend en vormhoudend deel van het bestaan. waarin zich een etherisch dubbel kan bewegen. Gezien dat deze sfeer boven het astraal gebied ligt, moet ik het astraal lichaam onder het etherisch dubbel stellen.

❖ *Is het waar dat de kleuren in de tekening van een kind overwegend emotioneel zijn?*

De kleurstelling in de tekening van een kind is een weerkaatsing van zijn eigen voorkeuren en zijn eigen emotionele inhoud. Waar het kind over het algemeen veel feller reageert, veel feller denkt dan de volwassen mens, zal het kind dan ook over het algemeen meer z.g. hoofdkleuren en zeker minder pasteltinten kiezen. De felheid is dus in zekere zin de weerkaatsing van de psychische gesteldheid van het kind.

HET LICHT DER SFEREN

Uit het zwart tintelt het grijs te voorschijn en in het grijs dringen glanzen tot een regenboogschijn, als parelmoer plotseling je omgevend.

Licht der sferen. Je kent niet de betekenis en de inhoud ervan, maar feller en stralender worden de kleuren: een spel, caleidoscopisch snel voortgaand, kleur na kleur wisselend, totdat ze plotseling rijm en rede en gestalte krijgen. En dan zijn uit de vele kleuren langzaam maar zeker werelden geworden.

Soms zie je in een wereld het koele blauw als van een wetenschappelijk onderzoek: een staalgrijs, dat met een hemelsblauw tezamen gevloeid de inhoud en het werken van de kosmos schijnt te verklaren. Soms is er een rozige gloed als een zee, waaruit zo dadelijk schuimende een Venus zal ontstijgen: een wachten in ademloos overgaan tot feller en holler gloed. waaruit voor een ogenblik misschien de waarheid naar voren kan komen.

Er blijven kleuren en kleurenspeel, en soms is het, alsof zich geluiden daarin mengen. Trillingen hoog en laag komen samen en ze bouwen wereld na wereld. En je gaat verder.

Langzaam versterft het parelmoeren geflonker, vormen verliezen hun gestalten en gedaanten en het lijkt of de kleuren zich huwen. Minder zijn de kleuren en feller in het licht. Stralend - nu eens geel, aan weer zilver - speelt het heen en weer, een schicht van witte bliksem in een gouden hemel.

En je vraagt je af: Is dit dan werkelijkheid?

Het doorademt je, het doordesemt je wezen. Het is alsof het goud als een vloeiend vuur in je doorklinkt. Het dringt door totdat het in je tintelt. En wanneer de felle, witte flits springt, is het of een vonk van bewustzijn in je.

Uit de schijnbare eentonigheid van kleur worden klanken geboren: en krachten, die geen klanken en geen krachten zijn, maar een besef. En in het besef zie je werelden zich vormen en ondergaan. Je ziet de tijd, geregeerd door een mens of een wezen - een God misschien - die

haar verdeelt en speelt ermede, als een kind met een bal. En je vraagt je af: Is dit de schepping?

Het licht wordt ijler en ijler. Het goud is geworden tot een lichte vleug, een web, die een onbegrepen licht tezamen bindt. Het wit is geworden tot een kracht en een woord, een nachtwoord, een sleutel. Dat is wat klinkt in je en zingt in je, tot het lijkt, of je moet barsten: het licht der sferen.

En dan.....op een ogenblik heb je het begrepen in je, dan wéét je. En met dit weten zou je in willen gaan in dat gouden web. Je zou het zilveren licht willen vangen. Je spreekt de sleutel uit en het licht is gestorven. Geen sferen en geen licht, geen einder en geen bestaanen toch een wéten..... Dan begint het in je te gloeien als een zon, die ontstaat ergens in de kern van een nevel. Licht, dat goud en zilver is: een caleidoscoop, die naar buiten dringt. Je ziet rond je werelden en sferen ontstaan, je ziet het heelal geopenbaard. En je meent: het is werkelijkheid.

Maar dan, terwijl je denkt aan jezelf en aan het licht, dat in je woont, keert het tot je terug en je erkent het voor wat het is: een trilling van je eigen wezen, voor een ogenblik weerkaatst in je eigen denken. En dan pas, dan wordt de leegte vol. Maar het heeft geen vorm en geen kleur. Het is zelfs niet meer licht in de zin van licht. Het is alleen een sidderend weten, dat feller en feller wordt, tot je wezen zijn laatste grenzen verliest en opgaat in het grote kloppende hart van het Al.

Dan zie je: van hieruit breekt de reine kracht. En overal, waar een wetende die kracht ontvangt, wordt het ontleed en breekt het tot goud en zilver, tot kleuren, tot klagen, tot werelden van materie. En dan weet je: het licht der sferen is de taal God's, die spreekt tot het leven.

Web, geweven uit web, geweven uit kracht, zijn voortgebracht uit onbegrepen zijn.

Caleidoscoop van vormen, van normen - eenheid, onbegrepen en toch werkelijkheid. Krachten, die gaan en vervlieden en springen trillingen, die verklinken en zingen weer uit de oneindigheid: strijd en tegenstellingen, die tot eenheid dat is 't verhaal van kosmos' scheppingswet.

En als de krachten ons beroeren zien wij een wereld, zien wij een sfeer. Wij kennen vormen en gedachten en uit het weten en de krachten tezaam schrijven wij in 't diepst van 't weten weer de naam, waaruit het Al ontsproten is en worden zelf tot kracht.